Исм ва феъллар ушбу етти турдан бирига мансуб бўлади: саҳиҳ, музоъаф, мисол, ажваф, ноқис, лафиф, мултавий.

Саҳиҳ (соғ) аслий ҳарфларидан бирортасииллат ҳарфи бўлмаган ва иккита ҳарфи бир хил бўлмаган исм ё феълдир. Масалан: □□□□□□ → □□□□□□ вазнида, □□□□□□ → □□□□□□ вазнида.

Иллат ҳарфлари учта: □ □ □ (вов, алиф, ё).

Агар калиманинг □ (фо)си ўрнида ҳамза бўлса **маҳмузул фо** (фоси ҳамзали) дейилади. Масалан: □□□□□□ → □□□□□□ вазнида.

Агар ҳамза □ (айн)нинг ўрнида бўлса **маҳмузул айн** (айни ҳамзали) дейилади. Масалан: □□□□□□ → □□□□□□ вазнида.

Агар ҳамза □ (лом)нинг ўрнида бўлса **маҳмузул лом** (ломи ҳамзали) дейилади. Масалан: □□□□□□ → □□□□□□ вазнида.

Музоъаф (иккиланган) икки қисмдир: сулосий музоъаф ва рубоъий музоъафеъли

Сулосий музоъафларда □ (айн) ва □ (лом) ўрнида икки бир хил ҳарф бўлади. Масалан: □□□□□ – аслида □□□□□□ → □□□□□□ вазнида.

Рубоъий музоъафларда □ (фо) ва биринчи □ (лом)нинг ҳамда □ (айн) ва иккинчи □ (лом)нинг ўрнида икки бир хил ҳарф бўлади. Масалан: □□□□□□□□ → □□□□□□□□ вазнида.

Калиманинг □ (фо)си ўрнида иллат ҳарфи бўлса **мисол** (саҳиҳга ўхшаш) дейилади. Масалан: □□□□□□ ва □□□□□□ → □□□□□□ ва □□□□□□ вазнида.

Copyright 2022 • **Ислом Нури** • www.islomnuri.com

Калиманинг □ (айн)и ўрнида иллат ҳарфи бўлса **ажваф** (ғовак) дейилади. Масалан: □□□□□□ ва □□□□□□ → □□□□□□ ва □□□□□□ вазнида.

Калиманинг □ (лом)и ўрнида иллат ҳарфи бўлса **ноқис** (қисқа) дейилади. Масалан: □□□□□□ ва □□□□□□ → □□□□□□ ва □□□□□□ вазнида.

Калиманинг □ (айн) ва □ (лом)и ўрнида иллат ҳарфи бўлса **лафиф** (ёпишган) дейилади. Масалан: □□□□□□ ва → □□□□□□ □□□□□□ ва □□□□□□ вазнида.

Kalimaning f (fo) va l (lom) i urnida illat harfi bўlsa multaviy (oʼralgan) deyiladi. Masalan: wash□y□ va washay → fa□□lu va fa al vaznida.

Copyright 2022 • **Ислом Нури** • www.islomnuri.com